

Savo-Pielisen jätelautakunnan toiminta ja talous

Vuosi 2024

13.3.2025

SAVO-PIELISEN
JÄTELAUTAKUNTA

Sisällys

1. Jätelautakunnan päätöksenteko	3
2. Viranhaltijapäätökset ja asiakaskirjeet	3
3. Toiminnalle asetettujen tavoitteiden toteutuminen	4
3.1 Jätepoliittisen ohjelman sidosryhmäyhteistyön ja seurannan vakiinnuttaminen.....	4
3.2 Asiakaspalvelun kehittäminen	5
3.2 Jätehuollon seuranta ja rekisterityö	5
4. Talous	6

1. Jätelautakunnan päätöksenteko

Jätehuoltoviranomaisessa vaikutuksiltaan merkittävät ja koko toimialuetta koskevat päätökset tehdään lautakuntatasolla. Jätelautakunta hyväksyi vuonna 2024 uudistukset jätehuoltomääräyksiin. Myös jätetaksat päivitettiin ja hyväksyttiin. Jätelautakunnassa käsiteltiin jätelainsäädännön muutoksia ja pyrittiin vaikuttamaan jätelain muutosten sisältöön antamalla niistä lausunto valmisteluvaiheessa. Lautakunnan käsittelyssä oli lisäksi jätteenkuljetuksiin sekä jätehuoltoviranomaisen toimintaan ja talouteen liittyviä asioita.

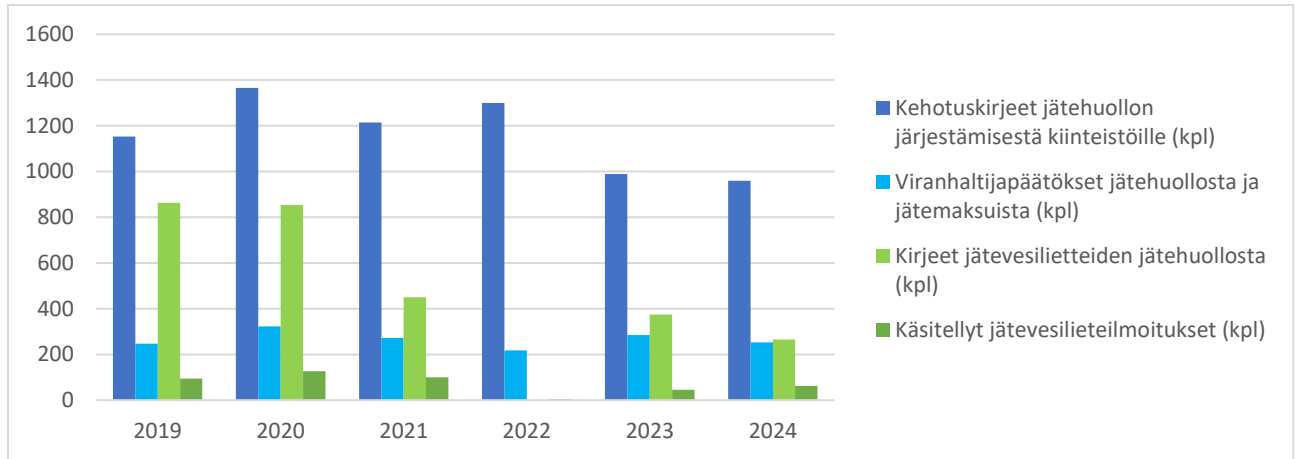
2. Viranhaltijapäätökset ja asiakaskirjeet

Jätehuoltoviranomaisessa yksittäisiä kiinteistöjä koskevissa asioissa päätösvalta on delegoitu pääosin jätelautakunnan alaiselle viranhaltijalle. Asiakkaiden hakemuksia ja ilmoituksia käsiteltiin vuoden 2024 aikana viranhaltijapäätöksin noin 250 kappaletta. Viranhaltijapäätöksillä ratkaistiin mm. asiakkaiden hakemukset jätemaksuista, jätehuoltomääräyksistä poikkeamisesta ja jätehuollon liittymisvelvoitteen poistosta. Kirjeitse käsiteltiin lisäksi noin 60 ilmoitusta jätevesilietteiden omatoimisesta käsittelystä. Asiakas sai hakemukseensa tai ilmoitukseensa myönteisen ratkaisun lähes 80 %:ssa tapauksista.

Taulukko 1. Viranhaltijapäätökset kunnittain vuonna 2024

Kunta	Jättemaksuasiat	Pitkäaikaiset keskeytykset	Jätehuoltomääräyksistä poikkeaminen	Jätehuoltovelvoitteen poisto	Muu	Yhteensä
Juuka	6	3	-	5	-	14
Kaavi	4	1	-	8	-	13
Konnevesi	3	-	-	1	-	4
Kuopio	25	11	5	30	-	71
Lieksa	14	7	-	13	-	34
Nurmes	11	3	-	14	-	28
Outokumpu	10	5	-	7	-	20
Pieksämäki	9	2	-	9	-	20
Rautalampi	2	3	-	2	-	7
Rautavaara	1	1	-	2	-	4
Siilinjärvi	3	1	2	5	1	12
Suonenjoki	1	-	1	5	1	8
Tervo	2	-	-	3	-	5
Tuusniemi	4	1	-	4	-	9
Vesanto	2	-	-	-	-	2
Kaikki yhteensä	97	38	8	108	2	253

Kehotuskirjeitä jätehuoltoon liittymättömille kiinteistöille ja sellaisille kiinteistöille, joilla ei ollut keräyksessä kaikkia jätehuoltomääräyksissä vaadittavia jätelajeja, lähetettiin vuoden aikana lähes 1 000 kappaletta. Lisäksi lähetettiin noin vajaa 100 kirjettä mm. kiinteistöjen jätteiden keräyspaikkoihin ja jätemaksuihin liittyen. Kehotuskirjeitä jätevesilietteiden tyhjennyksistä ja omatoimisesta käsittelystä ilmoittamisesta lähetettiin noin 400 kappaletta.

Kuva 1. Kehotuskirjeiden ja viranhaltijapäätösten määrät viime vuosina

Jätehuoltoviranomaisen palvelulupauksen mukaan asiakkaiden hakemukset käsitellään neljässä viikossa, tai jos käsittelyaika on tätä pidempi, asiasta tiedotetaan asiakkaille. Vuonna 2024 keskimääräinen käsittelyaika hakemuksille oli vajaa kolme viikkoa. Myös tätä edeltävinä vuosina käsittelyaika on ollut kahden ja kolmen viikon välillä.

3. Toiminnalle asetettujen tavoitteiden toteutuminen

3.1 Jätepoliittisen ohjelman sidosryhmäyhteistyön ja seurannan vakiinnuttaminen

Kuntien jätepoliittinen ohjelma hyväksyttiin kunnissa vuonna 2023 ja sitä päästiin toteuttamaan vuonna 2024. Ohjelman toteuttamisen edistämiseksi ja seurannan järjestämiseksi perustettiin yhteistyöryhmä, jossa on edustajia alueen kunnista, ELY-keskuksilta, jätehuoltoviranomaisesta ja Jäteku- kolta.

Yhteistyöryhmässä käytiin aktiivista vuoropuhelua ja jaettiin toimivia, hyviä käytäntöjä. Ryhmä valitsi jätepoliittisesta ohjelmasta niitä toimenpiteitä, joita on tärkeää edistää kunnissa ensimmäisinä to- teuttamisvuosina ja sitoutui viemään toimenpiteitä eteenpäin kuntien vuosittaisessa toiminnan ja talouden suunnitteluprosessissa. Ryhmässä käsiteltiin myös sitä, millaisin toimenpitein kunnat ja Jä- tekukko ovat ohjelmaa alkaneet toteuttamaan. Näistä toimenpiteistä on laadittu koonti.

3.2 Asiakaspalvelun kehittäminen

Jätehuollon viranomaispalvelujen toimivuutta, asiakasystävällisyyttä ja viestinnän selkeyttä selvitettiin asiakkaille kohdennetuin kyselyin. Lisäksi viranomaisen prosesseja verrattiin alueellisesti kartoittamalla haastatteluin muiden samantyyppisten alueiden jätehuoltoviranomaisten toimintatapoja.

Asiakaskyselyyn vastanneista noin 80 % oli täysin tai jokseenkin tyytyväisiä samaansa palveluun. Palvelua pidettiin ystävällisenä ja asiantuntevana ja pääosin hyvin saavutettavana. Keskeisimmäksi kehittämiskohteeksi nousi asiakkaiden toive selkeämmästä ja kevyemmästä menettelystä, kun he hakevat jätehuoltoon poikkeavia järjestelyjä.

Asiointilomakkeille on tehty asiakaskyselyn pohjalta muutoksia, jotta asiakkaille olisi selkeämpää, millaisia selvityksiä poikkeamisten pohjalta tarvitaan. Jätehuoltoviranomaisessa on myös tunnistettu, että prosessien on toimittava saumattomasti jäteyhtiön ja viranomaisen välillä, joten prosesseja ja materiaaleja käydään nyt yhteistyössä läpi.

3.2 Jätehuollon seuranta ja rekisterityö

Jätehuollon seurannassa tarkastellaan sitä, ovatko kaikki asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöt asianmukaisesti jätehuollon piirissä ja ovatko jätehuoltopalvelut määräysten mukaisia. Seuranta kohdistuu sekajätteen ja kierrätettävien jätteiden jätehuoltoon sekä saostus- ja umpisäiliölietteen jätehuoltoon.

Velvoite järjestää kiinteistölle sekajätteen jätehuolto koskee kaikkia asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöjä. Liittymistä seurattiin vakiintuneesti tarkistamalla jätehuollon asiakasrekisteristä päättyneet asiakkuudet ja varmistamalla, että kiinteistöille järjestettiin jätehuolto uudelleen esim. omistajanmuutoksen jälkeen. Kaikista niistä kiinteistöistä, joita jätelain mukainen liittymisvelvoite järjestettyyn jätehuoltoon koskee, oli sekajätteen jätehuollon piirissä tilastojen mukaan lähes 100 % (jätehuoltoon liittyneiden rakennusten määrää on verrattu Tilastokeskuksen vuoden 2023 rakennustietoihin).

Kuva 2. Asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöjen liittymisaste järjestettyyn jätehuoltoon (sekajäte)

Jätelainsäädännön ja uudistuneiden kunnallisten jätehuoltomääräysten myötä biojätteen erilliskeräysvelvoite laajeni syksyllä 2024 huomattavasti niin, että biojäte on erilliskerättävä tai kompostoitava kaikilla asuinkiinteistöillä Kuopion keskeisellä kaupunkialueella, Siilinjärven keskustaajamassa ja Toivala-Vuorela-taajamassa sekä Pieksämäen keskeisellä kaupunkialueella. Biojätteen erilliskeräysvelvoitteen toimeenpanemiseksi asiasta tiedotettiin laajasti yhteistyössä Jätekukon kanssa ja tilannetta seurattiin aktiivisesti. Vuoden 2024 alussa kiinteistöjä, joille ei oltu vielä järjestetty uuden velvoitteen mukaista biojätteen erilliskeräystä tai kompostointia, oli 5 700 kappaletta. Loppuvuodesta 2024 puutteita oli enää noin 300 kiinteistöllä. Jätehuoltoviranomaisella on meneillään näiden kiinteistöjen kehottaminen ja liittäminen keräyksen piiriin. Biojätteen erilliskeräys tai kompostointi on tässä vaiheessa järjestetty 98 %:lle niistä kiinteistöistä, joita koskee liittymisvelvoite biojätteen jätehuoltoon.

Sekajätteen ja biojätteen keräyksen seurannan lisäksi jätehuoltoviranomainen tarkasteli pakkausjätteiden keräyksen toteutumista rivi- ja kerrostaloissa. Kaikilla vähintään viiden asuinhuoneiston kiinteistöllä on oltava sekajätteen ja biojätteen erilliskeräyksen lisäksi järjestettynä kartonki-, muovi- ja lasipakkausten sekä metallin keräys. Keräysvelvoitteesta on tiedotettu kiinteistöjä jo vuonna 2023, mutta vuoden 2024 alussa puutteita keräyksessä oli vielä noin 300 kiinteistöllä. Kiinteistöjä kehoitettiin hoitamaan keräys kuntoon. Tämän jälkeen jäteastioita on pyritty toimittamaan kiinteistöille, jotka eivät ole järjestäneet keräystä edes toistuvien kehotusten myötä. Haasteena kuitenkin on, ettei jäteastiat mahdu kaikilla kiinteistöillä nykyisiin keräyspaikkoihin. Alkuvuodesta puutteita oli edelleen noin 100 kiinteistöllä, joista muutamille on myönnetty määräaikainen poikkeaminen keräysvelvoitteesta. Kierrätettävien jätteiden keräysvelvoitteet on täyttänyt 98,5 % taloyhtiöistä.

Saostus ja umpisäiliölietteiden jätehuollon seuranta kohdistuu viemäriverkoston ulkopuolisille alueille, joilla kiinteistöillä on käytössään kiinteistökohtaiset jätevesijärjestelmät. Seuranta on edennyt kunnittain ja alueittain. Jätehuollon asiakasrekisteriin on viety tietoa siitä, millä kiinteistöillä lietteitä syntyy ja selvitetty, onko kiinteistöillä riittävät säiliöiden tyhjennykset. Samalla on tiedotettu omatoimisen käsittelyn mahdollisuudesta ja sitä koskevasta ilmoitusvelvollisuudesta sekä käsitelty saapuvat ilmoitukset. Vuonna 2024 seuranta toteutettiin Kaavin kunnan alueella.

4. Talous

Jätehuollon viranomaispalvelujen menot ja tulot vuodelle 2024 olivat talousarvion ja käyttösuunnitelman mukaan 420 000 euroa. Kulut toteutuivat hieman pienempinä kuin talousarviossa arvioitiin, sillä käytössä ei ollut koko vuoden ajan suunniteltua henkilöstöresurssia. Lisäksi palvelujen ostoista säästettiin osana Kuopion kaupungin talouden tasapainottamisen toimenpiteitä. Toteuma oli kaikkiaan noin 386 000 euroa. Toteutuneet kustannukset on laskutettu kunnalliselta jäteyhtiöltä, Jätekukolta, joka on kerännyt taksan mukaisesti perusmaksuun sisältyvän jätelautakuntaosuuden muun jätelaskutuksen mukana kiinteistöjen haltijoilta.

Taulukko 2. Jätehuollon viranomaispalvelujen tulot ja menot

	TOT 2023 €	TA 2024 €	TOT 2024 €
Muut toimintatulot	395 000	420 000	386 500
TOIMINTATULOT	395 000	410 000	386 500
Henkilöstömenot	-332 771	-349 000	- 338 235
Palvelujen ostot	-51 578	-64 000	-40 071
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-793	-1000	-566
Vuokramenot	-9 644	-6 000	-7 506
Muut toimintamenot	-32	0	0
TOIMINTAMENOT	-394 818	-410 000	-386 378
TOIMINTAKATE	182	0	122